

GYULAFEHÉRVÁR.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA és

KIADÓHIVATAL:

Gyulafehérv. Tóvis-utoza 167. sz.

hová minden küldemény intézendő.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési Feltételek:

Egész évre, házhoz küldve ..... 4 ft.

Félévre ... .. 2 „

Negyedévre ... .. 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN MINDEN SZERDÁN.

Gyulafehérvár, 1887. november 29.

Sokkal gyászosabb következményű volt és sokkal rövidebb multu azon vész, mely hazánk déli valamint erdélyi részeiben pusztított, mintsem az mindnyájunk élénk emlékezetében ne legyen. A romboló ár rémes látogatását nálunk is megtevé, nyomort és gyászt halmozva lakosságunk nagy részére.

Kötelességünknek véltünk megfelelni akkor, midőn szavunkat felemeltük és mindazon intézkedések életbe léptetését sürgettük, melyek városunktól jövőre hasonveszélyt távol tartani alkalmasak, *Lapunk 8-ik számában* részletesen leirtuk az árvész keletkeztének, illetve városunkba hatolásának okozóját, mire nézve véleményeltérésre nem is találtunk.

Rámutattunk azon *védgát hiányosságára*, mely a vasuti Ompoly-hid fejtől kiindulva, körülbelül 1000 lépés hosszban volna hivatva az Ompoly kiáradó vizét úgy a várostól, mint a vasuti töltéstől távol tartani. E védgát ugyanis ott, hol a töltéssel összeér, mintegy két méterrel emelkedik a víz színe felé, de aztán egész hosszában lejtőt képez és legnagyobb része alig magasabb egy méternél; ezen magasság pedig igen csekélynek bizonyult.

A védgátat a magyar államvasutak igazgatósága

építette s ugyanaz köteles azt fenn is tartani. A nyári árvíz után május végén városi hatóságunk részéről bizottsági szemle tartatott e védgát fölött és ez alkalommal meg is lettek azon hiányok állapítva, melyek kiegészítése a város ármentesítése érdekében okvetlenül szükségesek.

A szemle eredményéről hivatalosan értesítve lett a magyar államvasutak igazgatósága is, mely elvben nem tagadta meg a reá nehezedő kötelezettséget a védgát helyrehozására. Ha aztán az egész ügy a rendes bureaucraticus utra terelve, hivatalos csigajaratban menesztetett volna ide-oda, el lett volna érhető, hogy néhány év mulva talán már előkészületeket is tettek volna a szükséges munkát elkezdni.

Felismerve azonban ezen városunkra nézve létfontosságú kérdés sürgősségét, *Novák* Ferencz kir. tanácsos-polgármester erélyesen vevé kézbe az ügyet és ő maga készített el egy *tervet*, mely szerint a munkálatok végrehajtandók és a vasutigazgatóságot *ezen terv* szerinti munka haladéktalan keresztülvitele iránt kereste meg. Ezen eljárás a lehető legjobb megoldási módot eredményezé, mert a mult héten megtartott városi közgyűlésen az elnöklő polgármester már előterjesztheté a vasutigazgatóság válaszáat, mely a tervet elfogadja és

A „GYULAFEHÉRVÁR“ TÁRCZÁJA.

Budapesti levél.

Budapest, 1887. november 26.

Zug a fejem, hatalmasan zug. Egész népfölkelői szervezetem mozgásban van. Páris, Wilson, Grévy, demissio, Bismark, ez úgy foly össze izgatott agyamban, mint hogy össze gyűlnek a dunaszerdahelyi választást megsemmisítő körülmények. De mégis, menjünk lassan. Kezdjük honi dolgoknál, még pedig jó adomával. Idősebb Pitttről, a híres angol államférfiuról beszélnek, hogy midőn valami javaslatot készült előterjeszteni a parlamentnek, az ellenzéki kiváló férfiaknak fényes ebédeket rendezett. Megkérdezve, miért cselekszik így, azt felelte, hogy ő ezt a kosárkötöktől tanulta, kik szintén áztatják a vesszőket, hogy annál hajlékonyabbak legyenek. De tulajdonképen a delegationalis ebédek áztatók is, megjutalmazók is. De jól is viselte magát az idén a delegáció; megdicsért minden dicsérhető, megdicsérte Kálnoky, meg Rheidt-Bylandot.

Az ellenzék is grót Apponyi nemes személyében is hozzá járult a dicsérethez; csak Grünvald Béla okoskodott

kissé; az ő honfiai érzelmeit ugyanis nem elégíti ki az ha Jókai lefényképezeti magát magyar ruhában és e képek láthatók a váci-utca kirakataiban, hanem ő azt akarja, hogy a tisztképző iskolákban a magyar nyelvre is több gondot fordítsanak; mire a közös Kriegs-miniszter ur kinézett az ablakon és így szólott: (szép idő volt) „Ha így marad az idő, nem fog esni, miből az következik, hogy ha esni fog, úgy nem marad ilyen az idő“.

Ez pedig tiszta dolog és oly megdönthetlen logika, minél különb még a Sándorffy Nándor „Gondolkodástanában“ sem hiszem, hogy legyen, pedig azt kitünő könyvnek gondolom és alig várom, hogy olvashassam. Egyéb baj nem történt; mert azt, hogy megszavazták azt a néhány (!) milliót, hogy most már ne 11, hanem 8 millimeter legyen a Manlicher fegyver kaliberje, az már nem baj. A mig hiteleznek nekünk nincs baj. És így népfölkelői állapotom nem volt aggodalmas . . . . . De, de! Ekkor az orosz czár utazik az „olle Willem“-hez; ott meg a Spree melletti Athénben hűvös idők jártak és mikor hazaérkezett a czár, akkor oly harcziás stimmungot kezdtek a pétervári lapok, hogy ismét csizma sarkomba szállt népfölkelői hősiességem; nem elég ez, hát a szegény Grévyt csakugyan buktatják.

z építkezés azonnali kivitelét magára vállalja. Az idő előrehaladottsága miatt s azért, mert téli hidegben fagyott földben a gátmunka szilárdsága lenne veszélyeztetve, a polgármester a munka megkezdését s akkor aztán lehető rövid idő alatti befejezését a tavaszra halasztá el.

Előnyös azon megállapodás is, hogy az új védgátat a város maga veendi gondozásába, mert ez által módjában lesz folytonosan kigyakorolt felügyelettel a védgát épsége és városunk árbiztonsága felett közvetlen örökösödést kifejezteni.

A tervre magára nézve csak azt említjük meg, hogy annak alapjául a védgát legmagasabb pontja van felvéve s hogy az egész gát ily magasságra lesz emelendő.

Teljes megnyugvással vettük polgármesterünknek a közgyűlés elé terjesztett jelentését ez ügyről tudomásul, mert el kell ismernünk, hogy oly megoldási módot létesített, mely minden emberi előrelátás szerint városunkat a fenyegető árvésztől legjobban biztosítani alkalmas.

§.

Városi közgyűlés.

Közgyűléseink rendszerint igen nyugodt lefolyásuak szoktak lenni. A sorozatban foglalt tárgyak annyira meg vannak hányva-vetve és a tanács valamint bizottságok által előkészítve, hogy alig szolgáltatnak alkalmat hosszabb eszmecserére. Nagyobb mozgalom csak akkor áll be, ha személyes kérdésekről van szó. És ilyen a f. hó 24-iki közgyűlésen kettő is került szónyegre. Egyik a városi rendőrbiztosi állás betöltése, másik a piaczi vásár- és szeméttámra beadott utóajánlat tárgyalása, melyet a képviselők egyesséi — okkal-e vagy nem — szintén személyes kérdésnek voltak hajlandók tekinteni. Legfontosabb tárgya a rendkívüli közgyűlésnek mindenestre az Ompoly-védgát ügye volt, de ennek elintézési módja oly annyira megfelelt a képviselők véleményének, hogy az osztatlan öröm és meglelégedéssel vétetett tudomásul.

A tárgysorozat első pontját az elnöki előterjesztések képezték. Ezek elseje ismét *Lönhart Ferencz* erdélyi püspök és valóságos belső titkos-tanácsos átirata volt, melyben a király születésnapja alkalmából tanusított hódolat kifejezéseknél legmagasabb helyen való tudomásulvétele közöltetik. Az átirat következőleg hangzik:

Különben is a politikában sohasem lehet tisztán tudni, hogy mi történik a coulissák mögött. Így egyetlen közönséges halandó ember sem sejtette azt, hogy Koburg herczeg valóban kinek köszönheti a bolgár trónust.

Ma már mindenki tudhatná — ha hinnék. *Waldapfel* Fülöp ur (sokat mondó név) ugyanis azt állítja, hogy csakis az ő fontos közbenjárásának köszönheti Nándor a koronát, Európa pedig a békét, miután pedig így általa annyi milliót takarítottak meg, csak méltányos dolog, hogy neki is jusson belőle vagy egy. Rendes körülmények körött ez az ur kereskedelmi ügynök, de érezte, hogy magasabb dolgokra van hivatva. Gr. Hunyady volt az első, kit drága pártfogásába vett az ügynök ur, majd az ipar-gróf Zichy Jenő. Hogy az ő pártfogása vagy más volt-e az oka, annyi tény, hogy ezer között egyik sem bolgár fejedelem, de *Waldapfel* ur Nándor trónrajutásában is akar érdemeket, megfizetendő érdemeket birni. Beperelte tehát Nándort és a bolgár minisztert Nácsevics, holmi nyilatkozatokat is bocsátott közre . . . de, ismét de, megfordult a dolog; és most az európai híru diplomatai ügynök, mint milyenek W. F. ur gondolja magát, pereltetik becsületsértés, rágalom és zsarolás miatt Nácsevics bolgár miniszter által; Hamlet erre azt

„3026—1887. sz.

A tekintetes nemes városi Tanácsnak

Helyben.

Ő császári és apostoli királyi Felsege e hó 2-án kelt legfelső elhatározásával a legmagasabb születés napja alkalmából a Tekintetes nemes városi tanács részéről nyilvánult hódolatteljes üdv- és szerencse kívánatokat, legfelső köszönetének kifejezése mellett legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott.

Miről örvendetes tudomás végett van szerencsém a Tekintetes nemes városi tanácsot értesíteni.

Károlyfehérvárrt, 1887. szeptember 14-én.

| *Lönhart Ferencz* s. k.
erdélyi püspök.

Elnöklő polgármester ezután jelentést tesz Alsó-Fehérmegye küldöttségének — melyben városunk is képviselve volt — ő Felsege általi fogadtatásáról Kolozsvárrt. Az ő Felsege által a küldöttségnek adott válasz a megyei törvényhatóság által megküldetvén, kihirdettetett s a polgármester indítványára maradandó emlékül a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítettik. A válasz szövege a következő:

„Nagy örömmel látom oly számos, és nemcsak a királyhágón inneni törvényhatóság küldöttjeit itt egybegyűlve, hódolatuk s hű érzelmeik tanusítására, fogadják ezért legbensőbb köszönetemet.

Régóta táplált ohajtásomnak megfelelően jöttem az anyaországgal véglegesen egyesített szép Erdélybe s hiszem, a mint óhajtom, miként bő alkalmam leend meggyőződni, hogy az egyesítés immár a népesség szívében és érzelmeiben is mély gyökeret vert.

A monarchia e keleti védbástyája nagy fontosságú feladatokat teljesítésére van hivatva; hinni akarom tehát, hogy Önök mindnyájan, vallás és nemzetiségi külömbség nélkül, egyenként és együttesen, dicső elődjeik példáját követve hiven teljesítendik hazafiui kötelmeiket, s hogy a történelem ezen ország rész jelen nemzedékéről is a trón és anyaország-hoz való hű ragaszkodást, a közművelődés terjesztését, a népesség szellemi és anyagi jóllétének előmozdítását, s a különtféle nemzetiségek békés egyetértésének ápolását fogja feljegyezni.

Hirdessék küldöiknek királyi üdvözetemet s legyenek meggyőződve, hogy fennjelzett hazafias kötelmek teljesítését tapasztalva, ebben atyai gondoskodásomnak legszebb jutalmát fogom találni.

Roska Mihály rendőrbiztos elhalálózása hivatalosan bejelentetvén, *Dr. Mohay Sándor* azon indítvánnyal lép fel, hogy tekintve miszerint az elhunyt számos éven át volt

mondaná: „Rohadt valami Dániában“. És ugy látszik München Aurél országgyűlési képviselő ur is olvasta Hamlettet.

Ő volt ugyanis a megtámadott dunaszerdahelyi választás megvizsgálására kiküldve és bizonyosra vehető, hogy a választás meg lesz semmisítve. Törtük is a fejünket nagyban, hogy miért szí a Sághy professor ezen a héten británikát, mikor máskor két krajczárossal is beéri. De most már meg van fejtve a rejtély. Ha megsemmisítik a Szabó Lajos mandatumát, nem lehet senki más Dunaszerdahelyt képviselő, mint ő, ez oly bizonyos, mint a mily bizonyos, hogy legjobban a Sághy professor előadása alatt lehet — aludni.

Elektromos gyorsasággal írom e levelet, mert ilyenekkel megünk mi pestiek most végig a Teréz-köruton kezdve az osztrák-magyar államvasutak indóházától egész az én utcáimig — brrr . . . a Királyutczáig. Nagyszerű historia ez az elektromos vasut; város közepén egész Európában csak Budapest rendelkezik ilyenekkel. Nem látni semmit, csak az igen csinos kocsit; beülünk, csengetnek és megünk. A föld alatt van vezetve a villanyos drót és alulról hat a kocsit mozgó erő. De villanyos gyorsasággal követik egymást a hangversenyek is. Valóban már tetőpontját érte el a zeneidény. F. hó 23-án volt a Philharmonikusok hangversenye. Jóformán

város hivatalnok, a közgyűlés részvétét jegyzőkönyvileg fejezze ki és ezt a gyászoló özvegygel is közölje.

Következett a megüresedett rendőrbiztosi állás betöltése. Négy pályázat érkezvén be, ezek a *Novák Ferencz* kir. tanácsos-polgármester elnökleite alatt *Cosieriu János*, *Halász Jakab*, *Dr. Mohay Sándor* és *Rajnai Ignác* tagokból alakított candidáló bizottságnak adattak át. Rövid szünet után a bizottság betérjeszté jelentését, melylyel a pályázókat a következő sorrendben candidálja:

első helyen: *Sombori Sándor*.
 második helyen: *Gyulafi Albert*
 harmadik helyen: *Kun Imre*
 negyedik helyen: *Barbu Aurél*.

Az ezután megejtett szavazás inkább csak alakoszerű volt, mert a túlnyomó többség ugyszólván acclamatióval választotta meg *Sombori Sándort*, ki a beadott 46 szavazat közül 40-et kapott, míg *Barbura* 4, *Kunra* pedig 2 jutott. Az új rendőrbiztos éljenekkel fogadtatva, a közgyűlés színe előtt hivatalos esküjét nyomban le is tette. Részünkről csak hozzájárulhunk a képviselőtestület választásához, és úgy vagyunk meggyőződve, hogy az új biztos hivatalását megbízhatóan, hiven és lelkiismeretesen fogja betölteni.

Az ezután következett *Ompoly védgát* ügyéről lapunk más helyén emlékezünk meg. A tárgysorozat többi pontjai észrevétel nélkül fogadtattak el. A városi javadalmak ajánlati tárgyalás utáni bérbeadása, melynek részleteiről lapunkban már megemlékeztünk, tudomásul vétetett, *Grün A. Mózesnek* kérése pedig, hogy a piaci vám újabb árverés alá bocsátassék, elutasított.

Az 1888. évi városi költségvetés jóváhagyása, a városi pót-szabályszervezet jóváhagyása tárgyában a közgyűlési tanácskozási ügyrendre nézve előterjesztett jelentések tudomásul vétettek, ép úgy mint *Jankó Sándorné*nak egy kérése birtokczim kiigazítása végett.

Az átvonuló tisztek elszállásolása tárgyában a közgyűlés elfogadta a polgármester által *Weisz Ede* szállodabérlővel kötött egyezményt, melynek értelmében utóbbi minden nála elszállásolt tiszt után a csekély katonai díjon felül napjára 50 kr. fizetést kap. A vasuti vonatok nálunk jobbadán késő éjjel közlekedvén, az átutazó tisztek magánhelyeken elszállásolása csakis a polgárok éjjeli nyugalmanak zavarásával járna és így a szállodabani lakásbiztosítás egységáruk kikötése mellett közérdekűnek mutatkozik.

A délutáni 3 órakor megkezdett közgyűlés 5 óra felé véget ért.

Wagner-estély volt, a program két száma Wagner orchester darabja volt és *Gluck Ouvertürjén* is, melyet „*Iphigenia Aulisban*“-hoz irt, megérik erősen Wagner szelleme. Az egy *Dvorzák Capriccioja* volt önálló compositió és szintén nagy tetszésben részesült. 25-én volt a *Hubai-Popper* quartet második estélye, mely fényes bizonyítékául szolgált annak, hogy mennyire kedveli e művész-társulatot a közönség; a redoute kis terme teljesen megtelt előkelő műértő közönséggel, mely ugyan nem fukarkodott a tapssal. 27-én ismét élvezetes estélye lesz a pesti közönségnek. A híres komikus *Udel-quartet* hangversenyez; majd december 2-án a hegedű-művész *Sarasate Pablo*, valóban annyi mindenféle, hogy az ember anyagi oldala is megéri a kimerülést.

Az operaházban is fényes estélyek folytak le a múlt héten. Az idősebb *Coquelin* a „*Comedie Française*“ páratlan művésze vendégszerepelt francia társasággal; talán a kissé nagyon felhátatott áraknak vagy más oknak tulajdonítandó, de tény, hogy e művészeti élvezetes estélyek nem örvendtek oly látogatottságnak, mint elvárható lett volna. Ki *Coquelin* *Tartuffe* szerepében látta, az ez előadást nem felejt el soha. Kitűnő szerepekben lépett fel, így „*Don Caesar de Bazan*“-ban, „*Gringoir*“-ban, de legremekebb alkotása *Tartuffe* volt. Ez a

Napi hírek.

Gyulafehérvár, 1887. nov. 29.

— (**Lönhart Ferencz**) erdélyi püspöknek egy újabb nemes tettéről nyerünk értesülést. Ő Excellentiája ugyanis *Schreier* Ferencz végzett jogásznak 300 frtot utalványozott a végre, hogy a nevezett kedvencz vágyának eleget tehessen és a bányászati tudományokat is elsajátíthassa.

— (**Báró Kemény Kálmán**), megyénk főispánja, a napokban *Rudolf* trónörökös vendége volt *Laxenburgban*, hol nagyobb vadászatok tartattak.

— (**Gautsch Örnagy**), a 64. gyalogezred itt állomásozó zászlóaljának parancsnoka nyolcz heti szabadságáról — melyet váltakozva Bécs, Prága és Berlinben töltött — tegnap érkezett Gyulafehérvárra vissza és vette ismét át az öt időközben helyettesített *Sándor* századostól a zászlóalj parancsnokságát.

— (**Fritsche József**) örnagy, ujonnan kinevezett gyulafehérvári vártüzérségi igazgató, nejevel együtt e hó 27-én érkezett meg Prágából Gyulafehérvárra, hogy itteni állomását elfoglalja.

— (**Esküvő**.) E hó 24-én délután tartá esküvőjét *Jakabfy Ignác Fröhlich Irén*nel; az esketési szertartást a székesegyházban *Bálint* kanonok-plébános végzé; násznagyok: *Fröhlich Gyula* és *Jakabty Albert* nejeikkel; a templomi szertartás után *Fröhlich Gyula*, az ara fivérének házában lakoma egyesíté, mely mintegy esteli 11 óráig tartott, mivel az éjjeli vonattal az új házaspár lakhelyére utazott.

— (**Iparhatósági megbizottak választása**.) A városi tanács, mint elsőfoku iparhatóság közhírré teszi, miszerint az 1884. évi XVII. törvényczikkbe iktatott ipartörvény 172. §-a értelmében az 1888-ik évre 20 iparhatósági megbizottnak választására a határnap folyó 1887. év december hava 22-ikének d. e. 9 órája tüzetett ki a tanácsház nagytermében, mely választási eljárás az irt napon déli 12 órakor fejeztetik be. A választandó megbizottak működése a jövő évi január hó 1-től ugyanaz év december hava 31-ig terjed, minélfogva a jelenleg működésben lévő iparhatósági megbizottak működése a folyó év december hava 31-én megszűnik. Valasztó minden e városban lakó iparos és kereskedő, kinek neve a választók névjegyzékében foglaltatik, választható pedig ezek közül az, a ki a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi nagyméltóságú m. kir. miniszter ur által kiadott rendelettel megállapított legalább is 12 forint adó-

hirtelen változása a hangnak, mely az elébb még ájtatos, alázatos volt és most oly élesen, gunyosan beszél az égről, az arcznak e páratlan kifejezésteljes játéka, mely oly hiven fejezi ki mind azt, mit a hallgató vár . . . Ezt látni kell, érezni hatását a művészi játéknak, leírni ezt nem lehet. *Coquelin* a jelenkor mindenestire egyik legnagyobb művésze, talán saját nemében a legnagyobb. Rendkívül érdekes volt a beszéd is, melyet a művészek és írók által az ő tiszteletére rendezett estélyen mondott, kikelve a naturalizmus tulzásai ellen, mint fejtette ki a saját pályáján szerzett tapasztalatain alapuló tanulságot, hogy a művésznek soha sem szabad elragadtatva lennie, neki nem az előadott szerepben kell élnie, neki felette kell állnia . . .

A műcsarnokban már néhány hete, hogy az őszi kiállítás megnyitott, én csak most nézhettem meg. Művészeink majdnem mind képviselve vannak; külföldiek is számosan. Figyelmemet főképp az arcképek ragadták meg és tény, hogy közönséges routinnal dolgozott képekkel szemben itt vannak a legkitűnőbb műalkotások. Legkiválóbbak és valóban a laikusban is a tökéletesség érzetét keltik fel *Benczur Gyula* és *Horowitz Lipót* festményei. *Benczur* „*Csekonics gróf*“ és „*Müncsh-Bellinghausen bárónő*“ arcképein kívül, saját négy

minimumot fizet. A választhatóknak a miniszteri rendeletben összeállított névjegyzéke a választás vezetésével megbízott biztos Roska József tanácsos iroda szobájában betekinthező.

— **(A magyar műkedvelők)** az „Egy nő, ki az ablakon ugrik ki“ című darab első összpróbáját e hó 27-én este tartották meg a „Nemzeti szálloda“ nagytermében, hol *szombaton* este lesz a darab előadása.

— **(Koresolyaegyletünk Jégpályája.)** jobban mondva a pálya helye teljesen elkészült és csak a díszítési munkálatok vannak folyamatban; az első jég beálltakor tehát a téli sport kezdetét veheti. Ugy halljuk, hogy a választmány határozata szerint csak névre szóló tagsági jelvények feltűzése mellett engedik meg a pályára lépést; azok tehát, kik családjegyet váltanak felkéretnek, hogy a családtagokat névleg sziveskedjenek mielőbb az egylet irodájában (szerkesztőségünk helyiségében) bejelenteni, hogy a darabonként 10 krba kerülő jelvények kiállíthatók legyenek. Nézők csak a választmány által meghatározandó díj mellett léphetnek a pályára.

— **(Az iparos olvasókör)** mind növekvő látogatásnak örvend; az iparosok, mint örömmel tapasztaljuk, szívesen térnek be kaszinójukba és ott jól találják magukat. Ily módon lesz aztán a kör kitűzött célja elérhető s mi annak minél gyorsabb fejlődést és felvirágzást kívánunk.

— **(Estély a tisztí kaszinóban.)** A kaszinó választmánya dicséretes mozgékonytágot fejt ki a szombati estélyek élénkítésére. Mult héten ülést tartott és több határozatot hozott, melyek már a szombati estén megtermék gyümölcsüket; elhatározták ugyanis a többek közt, hogy a zenekar hangversenyén kívül kisebb műkedvelői előadásokat is tűznek műsorra s meghívók széküldése által keltenek nagyobb értéket és részvételt. Habár az idő rövidege miatt mult szombatra még nem volt gazdagabb műsor összeállítható, a szép számú közönség vonzása tökéletesen sikerült és oly pezsgő, vig hangulat élénkíté a társaságot, minő ez idényben a vár termeiben még nem uralkodott. A műsoron ugyan csak egy solo-hegedü-előadás állott, zongora- és később zenekarkísérettel, de ezen előadás messze kimagaslott a közönséges dilettantismus felett és csak előadó kifejezett kérése folytán nem

gyermeke gyönyörűen festett fejeit állította ki. *Horowitz* pedig Arany János képét festette fénykép után; valóban nehéz és kitűnően megoldott feladat. Ugy tekint a nézőre Arany mint egy kiváló, de lényegében és modorában egyszerű férfi; kikerült minden külső, szinpadias hatást, minél többet nézem, annál természetesebbnek találok, valóban így nézhetett ki a muzsák kegyeltje. A nagy teremben van *Pacskó* rendkívül érdekes festménye, *Görgey* arczképe, kétségtelenül egyik legérdekesebb képe a kiállításnak; a kép üveg alatt van, a mint mondják, az elővigyázó tulajdonos kívánságára. Valóságos resignatio, a világi dolgokkal mit sem törődő lemondás szól e vonásokból. Van még arczképfestmény *Vas-tagh*, *Abrányi Lajostól*, *Jendresichtől* és sok mástól.

Sokan néztek még meg egy képet, melynél nem annyira a művészi kivitel, bár ez sem hiányzott, mint inkább az actualis érdek vonzott, melylyel a festmény tárgya folytán birt. „*Felice*“ a hivatalos neve a képnek, mely a *Nákó-ház*-ban volt kiállítva (*Ferenez-József* rakpart 6). *Graef*, berlini tanár e kép alkotója és *Rother Berta*, ki a képhez modellül szolgált, indított volt pert a művész ellen, mely annak idején sok port vert fel. A kép gyönyörű nőalakot ábrázol, mely kereveten nyugszik, rózsát tűz a hajába. Egész ruházata egy teljesen átlátszó fátyolból áll. Ugyanott lesz kiállítva *Neide* tanár gyors hírnévre szert tett festménye: „*az életuntak*“.

És most, miután mindezekről irtam, csak még arról kívánom tudósítani szerkesztő urat, hogy még az esetben sem lépek föl képviselőjelöltül, ha most Decz. 1-én megnyerem a *Bazilika-sorsjegyek*—melyekkel árasztják még igérvények útján a világot — főnyereményét.

Fényvess F. Soma.

foglalkozunk részletesebben a nagy hatást keltett előadással. A hangverseny után hamarjában ki volt a terem székek és asztaloktól ürítve és megkezdődött a táncz, melynél a tánczosnők és tánczosok száma egymáshoz most már a kellő arányban állt: a két négyest 16-16 pár járta, a zavartalan vidorságban eltelt estély éjféltől tartott és bizonyára minden résztvevőben a mielőbbi ismétlés iránti ohajt keltette.

— **(A harmadik tánczestély)** annyiban különbözött az előbbiektől, hogy ezen már volt szó a tanulásról. De csakis szó volt, a mennyiben a tánczitanító a körmagyar rejtelveinek felfedését a jövő vasárnapra hirdeté. A tánczosnőknek ma nem kellett a tánczosokra várni; jókor is jöttek, sokan is jöttek, oly sokan, hogy bizony még néhány tánczosnő jól elkelt volna. A hangulat kitűnő vig, kedélyes, a tánczkedv kiapasztatlan és még *harmadik* négyest is jártak.

— **(Gőzfürdő.)** Olvasóink közül bizonyára többeket fogja érdekelni, hogy Gyulafehérvárt a télen át *gőzfürdő* fog a közönség használatára állani. Degró műkertész ugyanis többek felszólítására fürdőjét helyreállította s azt jövő vasárnap vagyis f. é. deczember 4-én nyitja meg. Ugy halljuk, hogy a gőzfürdő minden vasárnap délelőtt lesz nyitva.

— **(Katonai térzene)** volt vasárnap délelőtt a várbeli sétányon; a gyönyörű őszi nap szokatlan nagyszámú közönséget csalt a sétányra, hol a zenekar *Pinl* karmester szakavatott vezetése alatt élvezetes műsorát lejátszá. Altalában elismeréssel kell megemlékeznünk új ezredünk zenekarról, mely talán nem oly nagy, mint az 50 iké, de mely a hangszerek számbeli fogyatékát busásan pótolja mindég válogatott műsor és praecis előadással.

— **(Büvész-előadások).** Mult héten két estén próbált szerencsét a Hungária-szálló nagytermében *Thiel* tanár büvész mutatványaiival; első este közepes számú közönség nézte végig az itt-ott sikerült egyes mutatványokat és meg kell vallani, hogy *Thiel* tulhaladja azon várakozásokat melyeket az „utazó művészek“ magikus produkciói elé hozunk; ennek daczára a második estén már annyi közönség sem volt jelen, mint előtte való nap s ezért a tervbe vett harmadik előadás el is maradt.

— **(Abrudbányán)** a városi javadalmakat 1888. jan. 1-én kezdődő három évre árlejtés útján bérbeadták; az árlejtés eredménye rendkívül kedvező, mert a városnak az eddiginél évente 7003 frttal nagyobb jövedelmet biztosít és bizon e többet-jövedelem nagyon is el kell a pénzzavarokkal küzdő városnál, hol az adópénztárban minap derült ki 3000 frtot meghaladó hiány, melyet az adószedő hűtlen kezelése okozott; az adószedő ellen a bünvádi vizsga folyamatban van.

— **(Az alvinczi káviárvásár)** e hó 25-én tartott meg, de eredményében az elmúlt éveké mögött áll, minek bizonyára az idej magas árai voltak okozói.

— **A püsp. lyceumi nyomda** — írja a „Köznevelődés“ — már folyó évi okt. 6-tól kezdve új bérlők kezében van. A változás nevezett nyomdára nézve igen előnyösnek bizonyult be. *Papp* és *Ferdinánd*, két Kolozsvárról átjött szakértő fiatal ember, az új nyomdabérlők, amint a nyomdát kezökbe vették, a szó teljes értelmében regenerálták is azt; s a nyomdatulajdonos lyc. tanártestület örömmel győződött meg ezuttal, hogy különben nagy költségekkel, kitűnően felszerelt nyomdája, a sok értelmetlen kezelés után, végre valahára derék, szakértő kezökbe került. T. olvasó közönségünk is bizonyára már megelégedve tapasztalta lapunkon is az előnyös változást, tekintve annak csinos kiállítását, szakavatott, tiszta nyomtatását stb. A kik pedig a szintén e nyomdából legközelebb kikerült „*Directorium*“-ot látták, azok még inkább meggyőződhetek róla, hogy a gyfehérvári püsp. lyc. nyomdára új és teljes felvirágzás reményével kecsegtető korszak hajnala virradt fel. Nem csoda; mi az új bérlőkben a már kipróbált szakértelmet, nemes ambícióval és tetterre kész jó

akarattal tapasztaltuk párosulva. Kiválóan ajálthatjuk tehát nevezett nyomdát mindazok figyelmébe, kiknek bárminemű tekintetben is a sajtót igénybe kell venniök. — Részünkről csak mindenekben hozzájárulhatunk helyi lapársunk véleményéhez az új bérlőkről, kik a mi lapunkat is nyomtatják és kiknek munkájával úgy kiállítási csin, mint tiszta nyomás tekintetében teljesen meg vagyunk elégedve.

— **(Az alvinczi dal- és műkedvelő társulat)** vasárnap e hó 27-én a „galamb“ című vendéglő nagytermében az ujonnan alapított alvinczi kisdedóvoda javára előadást tartott. Színre került „a cigány“, Szigligeti ismert népszínműve. Az előadásról egy tudósítónk a következőket jelenti: A nem túlnagy nézőterem zsufolásig telt meg közönséggel, melyhez Alvincz egész értelmiségén kívül Gyulafehérvár, Borberek s Borbánd is szolgáltattak jókora contingenszt. Az előadás jól betanulva igen gondosan volt színre hozva. Kiválóan emelték érvényre szerepüket *Szögyén* Gizella (Rózsi), *Szalay* Etelka (Rebeka), *Andrási* Berta (Kondorné), továbbá *Székely* Lehel (cigány), *Simonffy* Alajos (Gyuri), *Székely* Árpád (Ferde), ki kellemes és erőteljes hanggal énekelte dalait; hozzájárultak még az est sikeréhez *Péterfy* Etelka (Évi), *Langsfeld* Ilona (Panni), *Dedk* Luiza (Erzsi) *ifj. Péterfy* László (Kurta), *Heltnér* Frigyes (Márton), *Langsfeld* Gusztáv (Peti), *Butyka* Lipót (kisbíró) és *Nagy* László (vőfély). A közönség az összevágó, kerekded előadáson mindvégig jól mulatott és sűrű tapsokban részesíté a szereplőket. Előadás után táncz következett, mely élénk, vidor hangulatban reggeli 4 utánig tartott. A jótékony célra csinos összeget eredményezett a minden tekintetben jól sikerült est, melynek mielőbbi ismétlését bizonyára Alvincz egész közönsége óhajtja.

— **(Világlátott kutya.)** Talán emlékeznek még olvasóink lapunk közleményéből, hogy a nagygyakorlatok alatt egy itteni tisztnek kutyája a tovavonuló csapatokhoz csatlakozott s azóta eltűnt. Majd Beszterczén tűnt ismét fel, azután Maros-Vásárhelyt, honnan egy Boszniába induló csapat magával vivé, hogy utközben Gyulafehérvárt kitegye; a vonat azonban itt éjjel menvén keresztül, a kutyát nem volt kinek átadni s így elment az is — Boszniát occupálni. Lehet azonban, hogy holmi ellenzéki eszmék fogamzottak meg benne a kormány boszniai politikája ellen, mert úgy Szeged tájékán megszökött. Hogy-hogy nem mégis egyszerre csak Dolni-Tuzlába (Bosznia) jutott, miről a tulajdonos levélbeli értesítést nyert. Múlt hét egyik éjjelén az itteni indóháznál várakozó egyik társas kocsikonduktorának egy a vonaton utazó katonatiszt átadja a kutyát azon meghagyással, hogy azt a tulajdonos hadnagynak adja át; ki volt, honnan jött és hova ment, még nem tudható, de legvalószínűbb, hogy egy Boszniából hazatérő s itt átutazó tiszt hozta a kutyát bajtársi szíveségből magával és okozott ez által úgy a gazdának, mint a kutyának örömet. Kár hogy a kutya nem tudja élményeit előadni, mert azok igen-igen érdekesek lehetnek.

— **(Az „Amerikai Nemzetör“)** című s New-Yorkban magyar nyelven megjelenő hetilap január 1-vel 5-ik évfolyamát kezdi meg. E lap ez új évfolyam kezdeténél ismét életrealóságát bizonyítja, mert mindama nehézségek mellett, melyekkel a távol tengeren túli földrészen küzdeni kellett, fennáll és hivatását, melyet eddig lankadatlan buzgalommal és kitartó eréllyel végzett, éppen olyan mértékben, sőt ha a körülmények engedik, még nagyobb szorgalommal fogja végezni. Az „Amerikai Nemzetör“-re távol hazánktól nagy szüksége van a magyarságnak; szüksége van nem csak egy, de számtalan okból. Az „Am. Nemzetör“ az, mely a külföldön élő magyarság javára mindenkor sikra száll. Polgártársainkat folyton inti a kivándorlástól s hasábjain minden kínálkozó alkalomkor meggyőző érvekkel bizonyítja, miszerint Amerika sikos talaj a magyarnak és oda neki nem szabad menni, ha itthon pusztán száraz kenyere is van. Az „Amerikai Nemzetör“ egész valójában megfelelt címének és céljának és ezentul is kilátásunk van arra, hogy czime mel-

lett a szép czélt sem téveszti szem elől. Tollal védte, tanáccsal segítette a hozzá forduló magyarokat s a mi fő és a mire az „Am. Nemzetör vezetői büszkék: törzsgyökeres magyarok és lapjuk velük együtt mind végig az marad. E lapot, mely a külföldön majdnem egyedül áll, minden magyar polgárnak, de legkivált papok, tanítók, megyei és városi előjárók, valamint kasinók, takarékpénztáraknak és egyesületeknek meleg pártfogással erkölcsi kötelessége támogatni és terjeszteni. Nagy örömmel látnók, ha arra tömegesen előfizetnének. A lap előfizetési ára 1 évre 5 frt, mely o. é.-ben ajánlott levél útján legczélszerűben: Amerikai Nemzetör, 149. E. 4th Str. New York küldhető el.

— **(„Józsi és Erzsike“)** második évfolyamának 2-ik és 3-ik száma megjelent következő tartalommal. 21 ik szám: Hark hegye (kép a természetből). Az emberi kéz. A tréfa (vers). Böske és nénikéje (gyermekcsittás) igen szép felfogással rajzolt eredeti képpel. A tolvai. Róka koma (természetrajzi közlemény képpel). A szent hajdankorból. Böttgher az aranycsináló (élet- és jellemrajz). Stiglicz Jancsi (árnyképek.) Jó éjszakát (gyermekdal hangjegyekkel). Gyermekjáték (képpel). Törd a fejed, találd ki. — 3 ikszám: Temetőben. Halottak emléke (képpel). A báránka (vers, szép kivitelű képpel). A mértékletlen. A kóborló (képpel). Szeresd az igazságot. Karacs Teréz (élet- és jellemrajz, képpel). Királyosdi (képpel). Gyermekdalok (hangjegyekkel). Ugróiskola (gyermekjáték képekkel) Törd a fejed, találd ki. E változatos tartalomból is megítélhetni, hogy „Józsi és Erzsike“ kiváló tért érdemel a gyermekirodalom terén. Tárgyait illetőleg mindazt felöleli, a mi az ismeretterjesztés körébe vág s különös gondot fordít erkölcsi hatására. Olvasmányaiába át vannak öntve azon nevelési irányok, melyek mai napság színvonalon állanak. Eredeti képei gyönyörködtetnek. „Józsi és Erzsike“-t, mint a legolcsóbb gyermeklapot is melegen ajánljuk a terjesztésre. Ez irodalmi ág ily kivittel megérdemli a tömeges pártolást. Ara igen olcsó: egy évre 1 frt 20 kr; megjelen minden hónapban 16 negyedréten. Szerkeszti Györgyössy Rudolf Aradon. Az első évi folyam bekötve igen alkalmas karácsonyi és újévi ajándéknak. Tanítóink figyelmét felhívjuk ez új irányu lapra, mely nevelési hatásra hivatott. Szolgálatot tesznek a népnevelésnek, ha iskoláikban terjesztik.

— **(Országos pinczérszövetkezet és nyugdíjalap.)** A Nagyváradon megjelenő „Pinczerek Közlönyében“ olvassuk, hogy Nagyváradon mozgalomindult meg egy „országos pinczérszövetkezet és nyugdíjalap“ létesítésére. E hó 15-én éjeli 12 órakor tartott meg az első értekezlet, melyen Némethy Lajos terjesztette elő a létesítendő szövetkezet szervezetének tervezetét.

— **(Az „Anyósok könyve“)** című illusztrált humorisztikus mű szerző-kiadója lapunk útján tudatja a t. olvasóközönséggel, hogy e könyve pár nap múlva elhagyja a sajtót s minthogy e mű költséges kiállítása miatt csak korlátolt számú példányban fog megjelenni s könyvkereskedésekben nem lesz kapható, ezért fölkéri az irodalom-pártoló közönség azon részét, kik e művet maguknak, vagy karácsonyi ajándéknak kedves anyósainknak megszerezni óhajtják, — megrendeléseikkel f. évi december 7-ikénél tovább ne késenek s a gyűjtés eredményét is e napig okvetlenül neki beküldjék. Czim: Sirisaka Andor, Pécssett, V. ker. Ágoston-tér.

— **(Mint a gondos anya)** gyermekét úgy támogatja a „Magyar Háziasszony“ a gazdasszonyt minden teendőjénél. A „Magyar Háziasszony“ hasznos tanácsait azonban a tapasztalt, jó gazdasszony sem veheti meg. Mert valamint a jó pap is holtig tanul, úgy a gazdasszony is mindig fog találni a magyar hölgyvilág e kedvelt lapjában valami olyant, a mit addig nem tudott s a minék jó hasznát veheti az életben. És ha nem is találta, ott van előtte a tér, hogy szerzett gazdag tapasztalatait, kevésbbé tapasztalt társnőivel közölheti. A „Magyar Háziasszony“ ára, egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a

kiadóhivatal, melyhez az előfizetések legcélszerűbben postaltalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvagy-számokkal.

Kereskedelem, ipar és gazdaság.

Magyar kir. technológiai iparmúzeum.

E múzeum a következő felhívást bocsátotta ki, melyet hozzánk intézett megkeresése folytán mi itt szószerint közlünk:

„Felhívás a m. kir. technológiai iparmúzeumban rendezendő országos szerszámkiállítás ügyében.

A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága az intézet helyiségében (VIII., kerepesi ut 9. sz.) az országban készített gyári és kézműipari szerszámokból időszakos kiállítást rendez, a mely 1888. évi február hó 5-ik napjától április hó 1-ső napjáig tart.

A bejelentési határidő folyó évi december hó 31-ik, a beküldés határideje pedig 1888. évi január 15-ik napja.

Ezen kiállításban részt vehetnek az összes hazai szerszám-készítők, a kik a gyáripar vagy a kézműipar bármely ága számára különféle — valamint azok is, a kik csak egyes különleges szerszámokat készítenek.

Célja ezen kiállításnak, hogy a hazai szerszám-készítők és gyártmányaik a fogyasztó közönséggel minél szélesebb körben megismertessenek s ily módon és a gyártás ököleletésével ezen iparág fejlődése előmozdittassék.

Ezen célból a kiállított szerszámokról az érdekelt közönségnek előadások tartatnak s azokkal kísérletek és gyakorlati műveletek is tételnek.

A kiállított kiválóbb tárgyak készítői kitüntetésben részesíttetnek; a kitüntetés: 1. ajánló oklevél. 2. pénzjutalom, esetleg az illető tárgyak megvétele az intézet számára, a miről szintén okmány állítatik ki.

A kiállítók csak gyártmányaik szállítási költségét tartoznak fedezni, térdíj nem fizetetik, a ki- és becsomagolás, a felállítás, tűz eleni biztosítás és felügyelet költségeit az intézet viseli.

Az igazgatóság bizton reményli, hogy a hazai szerszám-készítő iparosok az intézetnek az ipar fejlesztésére irányzott közhasznú törekvését és áldozatkészségét, valamint saját üzleti érdekeket kellően méltányolják s ezen kiállításon teljes számmal részt fognak venni.

A kiállításra vonatkozó részletes szabályzat és bővebb felvilágosítás nyerhető a múzeum igazgatóságánál.

Budapesten, 1887 november 20-án

A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága.

CSARNOK.

ERNA.

A „GYULAFEHÉRVÁR“ eredeti beszélye.

12.

— Irta: **Keppich József.** —

S még mielőtt Béla megakadályozhatta volna. oda suhant Ernához.

— Olvas a el kérem, e levelet, most mindjárt, nagyon fontos.

Erna a két férfi között váltott dialogot hallani látszott ugyan, a mennyiben szemei majd az egyik, majd a másikra szegezvék, de valójában csak hangokat hallhatott, mert Sándor jelzett megszólítása után, mintha magához jönne, összerázkódott s a legnagyobb aggodalommal telt kérdő tekintet vetvén Sándorra, mintegy öntudatlanul hangosan olvasni kezdé:

„Tisztelt kiasszony!

Alábbi sorok elolvasása alkalmával jelen levél írója az élők között többé nem leend. Erkölcsei kötelességemnek tartom tehát, hogy egy keblemet régóta terhelő titoktól megszabadulandó, most halálom előtt, midőn tehát alább közlendőktől — bárminő természetük legyenek is — reám mi haszon sem háramolhatik — kegyeddel a következőket közölni:

Nem akarom ama borzasztó perczeket eszébe juttatni, melyeket beteg anyja ágyánál töltött; nem ama állapota iszonyatos voltát, midőn édes anyja magától eltaszította; hanem ezen eltaszítás okozta s majdnem halálát eredményezett — s ha talán már beheggedt, de bizonyára még mindig fájó sebe gyógyulását eszközözlendő, — csak azt közölni, hogy szegény anyja megbocsátott.

A Parkák egyikénél az elszakadt életfonal megakasztódott, anyja még egyszer felocsudott, ágyában kissé felemelkedék s gyenge hangon így kezdé: „Erna! Meghazudtoltál. Tedd jóvá hibádat, légy az övé, Sándoré, neki ígértelek, vele boldog lehetsz, sejtem s érzem ezt, mert nagyon szeret. Légy az övé, s kísérni fog forrón szerető anyádnak bocsánatával karöltve járt áldása.

Feleletet várt a már mit sem látó, s a hallgatást beleegyezésnek tartván, „köszönöm“ suttagák még ajkai s lehatnyatlott.

Nem szóltam hamarabb, mert meg voltam győződve, hogy szavaimnak hitelt nem fog adni, de igenis hinni fog a halál küszöbén állónak, — megszántam s nem akarom, hogy halálom után még boldogtalanabb legyen.

Isten önnel!

Sándor.“

Erna a levelet elejtette. A szobában néma csend uralkodott, melyet csak Erna zokogása szakította meg.

— Megbocsátott! Nem vált el haraggal én tőlem — kezdé kis szünet mulva. — Anyám, szeretett anyám, nem neheztel reám! Istenem! Mindenható vagy, változtasd át e perczet egy egész életté, gondolkozási tehetségemet egy fix-ideává, arra, hogy boldog vagyok, mert megbocsátott. Nem kell többé remegnem, felment, s nem kizozhatnak azon — habár csak képzelmem okozta gyötrelmek, lelki furdalások, hogy én szeretett anyám oly drága él tének végét siettettem légyen. Az Olympuson vélék lenni, isteni boldogság, megelégedettség fogná el keblemet, ha az Istenek nem irigykednének s arról nem gondoskodnának, hogy csakhamar kijozzanodjék, örömittas volnék, ha hóbortossá lehetnék.

— Sándor! Miért nem végzéd be hamarabb leveledet? Miért hagytál magadnak annyi időt, tudtomra adni ama föltételt is, melylyel magamnak a tulvilágban hasonló boldogságot megvásárolhatnék!

Czirogattál; én boldogtalan hittem neked. Felköltéd bennem az öröm érzetét, mohón kapkodtam utána — s lezuhantam az Orkusba, megnevezve az árt, a díját, melylyel néha-néha oly iszonyatossá vált kinaimat megválthatandom.

Azután hirtelen oda futa Sándorhoz, meg akarta ölelni, de ime, utálattal elfordulva, Béla karjaiba rohant. Lenyugasztá fejét mellére s erősen szorítá magához, azután meg hévvel karjaiból kibontakozódék.

Béla azon biztos hitben, hogy Erna válasza ez absurd levélre szintén más hangos hahotánál nem lesz, nagyon megütöközött Erna kétségbe esett kifakadásain, görcsös zokogásán, hullámzó keble jelezte belső felindulásán.

— Mi bajod, kedvesem? Miért menekülsz karjaimból?! Erna! Visszataszitsz? Undorodol tőlem?! Csak nem lehetett e levélnek ily varázshatása, hogy szerelmedet ellenszenvvé átváltoztathatná? Erna!

— Oh hagyjon békét. Ne ostromoljon oly kérdésekkel, melyek szerencsétlenségemet csak nagyobb világlatban tüntetik fel. Hát nem tudja mit teszen két oly ellentétes esemény együttes közbenjötté, melyeknek egyike a legszebb boldogság, másika meg a legnagyobb szerencsétlenség jelzője? Hát nem

Mely cigarettapapír a legjobb ?

Ezen, minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a legkétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos személyiségek által összehasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

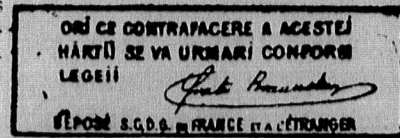
Braunstein Frères gyárából,

Páris, 65 Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismertetett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által, a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegyiskolai állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban, Dr. Soyka Hygienia-tanár által a pápai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelemzést a lehető legfinnyesebb eredmény koronázta a mennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74°-al könnyebb és hogy a dobányfűsthez 28-77°-al kevesebb idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — **Valódi** csak azon papír, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és **Braunstein Frères** cégét viseli.

A gyár **cigarettapapírjainak** és **cigarettahüvelyének** nagyban elárúsítása végett

125. 50-4.

Braunstein Frères

saját cége alatt **Bécsben, II. ker., Negerlegasse 8. sz. a.** raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemű cikket árusító kereskedőknél.

JÓ KERESLET!! Bizalmas személyeket keresünk törvényesen megengedett díj sorsjegyek eladásához. Magas jutalékok esetleg ha vi fizetést is adunk. 117. 25-6

Budapesten.

Adler és Társa

Fővárosi váltóüzlet társaság

Nagy Pénz-Sorsolás

a hamburgi magas kormány által törvényesen garantírozva.

500,000

márka

a legnagyobb nyeremény, melyet a legújabb s Hamburg állam által garantírozott pénzsorsolás legszerencsésebb esetben legnagyobb nyereményt nyújt.

Különösen azonban:

1	nyeremény	300,000	márkás
1	"	200,000	"
2	"	100,000	"
1	"	80,000	"
1	"	70,000	"
2	"	60,000	"
1	"	55,000	"
1	"	50,000	"
1	"	40,000	"
1	"	30,000	"
5	"	15,000	"
26	"	10,000	"
56	"	5,000	"
106	"	3,000	"
256	"	2,000	"
512	"	1,000	"
839	"	500	"
28900	"	145	"
15989	ny.	300, 200, 150,	
124,		100, 94, 67, 40,	20
			márkás.

A legújabb és a hamburgi magas államkormány által az egész államvagyonnal garantírozott pénzsorsolás 93000 sorsjegyet tartalmaz, melyekből 46500 biztosan nyer. A kisorsolás alá jövő egész tőke

8.902.050

márkát tesz ki.

Különös előnye ezen pénzsorsolásnak azon kedvező berendezésben áll, hogy a mellékelt táblázatban jegyzett 46500 nyeremény már kevés hónap alatt és pedig hét osztályban successive biztosan eldöntés alá jön.

A főnyeremény az első osztályban 50000 márka, fokozódik a második osztályban 55000, a harmadikban 60000, a negyedikben 70000, az ötödikben 80000, a hatodikban 100000, a hetedikben esetleg 500000, de különösen 300000, 200000 márkára sat.

Alulírt kereskedőház tisztelettel meghívja a közönséget ezen kisorsolásban való részvételre.

A tisztelt megrendelők kéretnek az illető összeget osztrák értékű bankjegyekben vagy postai értékjegyekben a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni. A pénzbeküldés postautalvánnyal is történhetik, kivánatra pedig rendelések postautalvánnyal is teljesíthetnek.

Az első osztály nyereményhuzásához, mely decz. 15. történik, kerül:

1 egész eredeti sorsjegy 3 frt 50 krba o. é
1 fél " " 1 " 75 " "
1 negyed " " " 90 " "

Mindenki kézbe kapja az állami címerrel ellátott **eredeti sorsjegyet** s egyidejűleg a hivatalos sorsolási tervet, melyből minden közelebbi megtudható. A huzás után azonnal megkapja mindenki a hivatalos s állami címerrel ellátott **nyeremény-jegyzéket**. A nyeremények kifizetésére tervszerűen, azonnal és állami garancia mellett történik. Ha valakinek a sorsolási terv nem conveniálna, készek vagyunk a nem tetsző sorsjegyeket huzás előtt visszavenni s annak összegét visszatéríteni. Kivánatra a hivatalos **sorsolási tervet** előre és ingyen is beküldetik.

Hogy minden rendelést gondosan teljesíthessünk, kérnök azokat **mielőbb**, mindenestere

december 15. előtt

hozzánk juttatni.

Az első osztály nyereményhuzása hivatalosan f. é. decz. 15-re van kitűzve.

VALENTIN és Tsa.

banküzlet

HAMBURG.

135 5-4